

MARC CORNELISSEN
(04-08-1968)

Samen met vier oudere zussen groei ik op in Kerkrade. In die omgeving vind ik aanvankelijk alles wat ik nodig heb: geborgenheid en de ruimte om te ontdekken, want die behoefte zit er al vroeg in. Met mijn hond verblijf ik tot ongerustheid van mijn moeder hele dagen in het bos waar ik een geheime hut heb. Ook geniet ik van het avontuur dat ik samen met mijn vader beleef als we 's nachts met een door hem zelfgemaakte roeiboot op de Maasplassen vissen.

Vanaf mijn laatste jaren op de basisschool maak ik fietstochten in de omgeving van Kerkrade. Aanvankelijk vergezeld door mijn ouders, maar later ook alleen, ga ik steeds verder en fiets ik richting Duitse Eifel en Belgische Ardennen. Ik krijg de smaak te pakken van lange tochten waarbij ik stap voor stap mijn grenzen oprek.

Op de middelbare school ga ik hockeyen en maak ik kennis met teamsport. Ik leer samen presteren. Met veel plezier geef ik ook hockeytraining. Daarnaast werk ik in een café waar ik pizza's bak en budget- en resultaatverantwoordelijkheid krijg voor de keuken. Hier ontwikkelen zich de eerste vaardigheden als ondernemer. Op de zolder van het café staat een drumstel waarop ik zelf leer drummen. Niet veel later speel ik in de band 'Palermo Stiletto's' en neem ik muziekles. Dat laatste was voor mijn ouders namelijk een voorwaarde om thuis een drumstel te mogen neerzetten.

Ik ontdek en ontwikkel verschillende interesses waaruit ik mijn energie put. Mijn brede interesse en oriëntatie maken het wel moeilijk om een studierichting te kiezen. Ik wil bedenktijd en stap om die reden over van Havo naar Atheneum. Aansluitend vervul ik als hospik mijn dienstplicht bij de Luchtmacht. Daar kies ik er uiteindelijk voor om architectuur aan de Technische Universiteit van Delft te gaan studeren.

Tijdens die studie werk ik bij een Haagse bioscoop. Collega Peter de Bruijn vertelt gepassioneerd over zijn reizen naar Spitsbergen en Lapland. Ik hang aan zijn lippen en kan het nauwelijks geloven als hij me op een avond vraagt of ik met hem meewil met een expeditie naar de Geografische Noordpool.

Intuïtief weet ik onmiddellijk dat dit een bijzondere periode in mijn leven zal inluiden. In de week daarop lees ik een aantal uitgaven van National Geographic om me een beeld te vormen van wat me te wachten staat. Met elke regel die ik lees, krijg ik steeds meer vlinders in mijn buik. Na een week bedenktijd aanvaard ik zijn uitnodiging en starten we de voorbereidingen. Hoewel het uiteindelijk niet lukt het volledige budget bij elkaar te krijgen, vindt er in 1993 wel een voorbereidende training plaats op het zeeijs in Noord-Canada. Het wordt een indrukwekkende kennismaking met het hoge noorden.

In de baai van Frobisher Bay (tegenwoordig Iqaluit) leert de natuur ons onmiddellijk een aantal lessen. De eerste nacht op het ijs steekt er een fikse storm op. De tent weten we maar net heel te houden door tegen het tentdoek aan te leunen. We blijken bovendien te zijn doorgedrongen in een gebied met vers zeeijs. De dunne sneeuwlaag is zilt en het smeltwater te zout om te drinken. Half uitgedroogd en gedesoriënteerd door de jakkerende sneeuw keren we de volgende dag terug naar Apex, een kleine nederzetting aan de kust. Bijgekomen van de schrik, halen we een dag later een deel van onze uitrusting op. Die hebben we halverwege achtergelaten om onze terugtocht te kunnen versnellen.

Ik ben geraakt door de rauwheid van het poolgebied. Deze wildernis spreekt duidelijke taal tot wie er wil verblijven. Ik ontdek dat wie de spelregels respecteert en zijn zintuigen opent, toegang krijgt tot een bijzondere wereld. Ik ben voorgoed gegrepen door de poolkoorts...

Na het afblazen van het Noordpoolavontuur vervolg ik mijn studie. Nog voordat ik afstudeer, maak ik samen met een studiegenoot plannen voor een eigen architectenbureau. Een van de professoren bij wie we afstuderen, wil wel investeren. Voordat ik mezelf definitief committeer, wil ik nog één keer op expeditie. *“Nog één keer iets leuks doen. Daarna ga ik werken.”* Kennelijk verwacht ik dat mijn aanstaande carrière behalve vrije tijd ook veel onvrije tijd met zich mee zal brengen.

De voorbereidingen starten in 1995 en in 1996 maak ik samen met Boris Krielen een expeditie naar de Magnetische Noordpool. We hebben de lachende Noordpoolbewoners op onze hand als we met de speciaal geprepareerde mountainbikes ten tonele verschijnen. Het is namelijk de bedoeling waar mogelijk te fietsen. Daar komt weinig van terecht en bovendien geeft mijn tochtgenoot na vijf dagen op. Nadat we terugkeren in het basiskamp ga ik opnieuw van start. Solo en vergezeld door mijn waakhond weet ik het 17 dagen vol te houden voordat ik mentaal breek.

De expeditie mislukt weliswaar maar spiegelt en inspireert me tegelijkertijd. Nauwelijks terug in Nederland besluit ik op uitnodiging deel te nemen aan de eerste Nederlandse expeditie naar de Geografische Noordpool. Vanuit Noord Canada weten we op 20 mei 1997 na 70 dagen skiën, lopen en varen de Noordpool te bereiken.

Deze bijzondere ervaring zet me aan tot een definitieve koerswijziging in mijn carrière en privéleven. Ik verbreek mijn bestaande relatie als ik ontdek tot over mijn oren verliefd te zijn op Marijke, mijn latere vrouw. Als carrière gerichte manager in de verzekeringswereld lijkt ze nauwelijks bij me aan te sluiten maar we vallen gewoon voor elkaar. De dynamiek is hoog. Nog geen twee jaar later krijgen we Jill, net nadat ik een voettocht door de Australische Gibson woestijn heb gemaakt. Mijn leven krijgt een rijkere balans. Zelfverwezenlijking blijkt voor mij ook verbonden aan wat ik kan delen en meegeven aan anderen.

Zoals gezegd, breng ik na de Noordpoolexpeditie ook een richtingwijziging aan in mijn carrière. Hoewel ik met enkele jaren daarvoor met veel plezier afstudeerde, verruil ik een beginnende architectencarrière voor die van "professioneel avonturier". Samen met Edmond Öfner en Joost Cohensius richt ik het bedrijf 'Sasquatch Expeditions' op. Vanuit ons kantoor in Blaricum initiëren en organiseren we de 'Expedition to the Source'. Het is een meerjarig expeditieproject waarbij de vier elementen (lucht, aarde, vuur en water) het leidend thema zijn.

Aan drie van de vier expedities neem ik ook fysiek deel. Ze brengen me naar de nevelwouden van Peru (lucht), de Gibson woestijn in Australië (aarde) en Antarctica, de grootste zoetwater voorraad van de wereld (water). De projecten zijn zeer divers en complex waardoor ik mijzelf ook op organisatorisch vlak steeds verder ontwikkel.

Zonder twijfel is de 'Xpedition Water' in sportief opzicht een hoogtepunt in mijn carrière. 27 december 2000 bereiken Wilco van Rooijen en ik de Geografische Zuidpool. Het op spierkracht bereiken van beide polen was tot op dat moment slechts door een handjevol mensen gelukt. Wat deze expeditie voor mij echt bijzonder maakt, is dat we na het bereiken van de Pool zelf terugkeren naar het startpunt. In totaal leggen we daarbij mede door de inzet van vliegers in 68 dagen tijd bijna 2300 kilometer af.

De expeditie vraagt fysiek en mentaal veel van mij en doet me beseffen dat ik mijn ambitie en verdere ontwikkeling langs andere dimensies wil gaan vormgeven dan het simpelweg vergroten van de af te leggen afstand.

Ik wil het begrip exploreren op andere manieren betekenis geven. Een voorzichtig begin had ik daar feitelijk al mee gemaakt door zowel bij de Noordpoolexpeditie van 1997 als bij de Zuidpoolexpeditie van 2000 samenwerking te zoeken met het Wereld Natuur Fonds. De expedities boden de mogelijkheid om op een aantrekkelijke manier te communiceren over de uniciteit van de poolgebieden en de invloed die de opwarming van de aarde op deze gebieden heeft.

Dat is zeker gelukt bij de Zuidpoolexpeditie. Voor de thematische verbreding van de extreme expeditie in het hart van Antarctica, zet ik samen met het Wereld Natuur Fonds een jongerenexpeditie op. Onder de naam 'Xpedition Cool' varen twee vijftienjarige Rangers van het WNF naar de gematigde kuststreken van het Antarctische schiereiland. In opdracht van Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Willem Alexander doen ze aan hem en het Nederlandse publiek verslag van hoe het Antarctica, de grootste zoetwatervoorraad

ter wereld, vergaat. Compagnon Edmond Öfner begeleidt de reis. Met de vijftienjarige deelnemer Philip de Roo zal ik overigens door de jaren heen een bijzondere relatie opbouwen. We werken veel samen en steun hem in zijn eigen ontwikkeling tot poolreiziger.

De Antarctische jeugdexpeditie heeft veel impact, maar met mijn nieuwe expedities wil ik een stap verder gaan dan het bevorderen van bewustwording rondom het thema klimaatverandering. Voordat mijn ideeën uitwerking krijgen, neem ik een korte adempauze. Ik zet een eenmanszaak op en in 2002 krijg ik de kans om voor en achter de schermen mee te werken aan het televisieprogramma 'Missie Antarctica' van de NCRV. Voor deze productie gaan we met een kleine zeilboot vanuit Ushuaia via de beruchte 'Drake Passage' naar het Antarctisch schiereiland. Het is een fantastische ervaring waarna ik mijn zinnen weer zet op het hoge noorden. Daar heb ik alle reden toe.

Daar waar de bakermat van mijn poolpassie ligt, tekent zich steeds duidelijker een even zorgwekkende alsook fascinerende ontwikkeling af. De Arctische Oceaan toont een duidelijke trend waarbij het zeeijs in omvang afneemt. De waarnemingen gaan sneller dan de wetenschap kan verklaren vanuit bestaande modellen en inzichten.

Ik verdiep me in de onderzoeksmethoden en kom tot de conclusie dat het mogelijk moet zijn om aanvullende wetenschappelijke data te verzamelen tijdens expedities. Dat vermoeden wordt bevestigd door een aantal Duitse en Amerikaanse wetenschappers. Samen ontwikkelen we lichtgewicht instrumenten en eenvoudige protocollen waarmee we satellietwaarnemingen toetsen en de bewegingen van het ijs kunnen volgen met mobiele weerstations. Dit zal uiteindelijk resulteren in 'Pole Track 2005', een internationale expeditie die vanuit Rusland onderzoek doet op het poolijs. Op dag drie van de expeditie word ik aangevallen door een ijsbeer en weet ik met de hulp van de Noor Petter Nyquist de hachelijke situatie maar net te overleven. Het incident maakt grote indruk. We zetten de expeditie voort maar hij komt toch voortijdig tot een einde als blijkt dat de benodigde

logistieke ondersteuning hapert en later ronduit faalt. Gelukkig is op dat moment één van de drie weerstations geactiveerd en kan er ook een dataset met meer dan duizend metingen aan de Europese ruimtevaartorganisatie ESA overhandigd worden. Het idee vindt later navolging binnen de expeditiewereld.

Aansluitend op dit project wordt de aftrap geven voor een vervolgproject: het '*Climate Change College*'. Het jaar ervoor, in 2004 bespreek ik mijn ideeën in Londen en krijg ik vrijwel onmiddellijk de steun van '*Ben & Jerry's*'. De ijsfabrikant zal zich ook in persoon van medeoprichter Jerry Greenfield committeren en een zeer actieve rol vervullen bij de verdere ontwikkeling en organisatie. Het Wereld Natuur Fonds sluit zich bij het initiatief aan. Mijn idee is simpel: lanceer een aansprekend programma dat jongeren actief betreft bij het vinden van oplossingen voor het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen. We werken een selectie- en opleidingsprogramma uit waarbij een zestal jongeren aan de hand van workshops, lezingen en trainingen kennis maken met vooraanstaande experts op het gebied van klimaatverandering, poolgebieden, duurzaamheid, innovatie, gedragsverandering, communicatie en natuurbescherming. Ook gaan ze naar het noordpoolgebied om daar de gevolgen van klimaatverandering zelf te ervaren door onder andere een bijdrage te leveren aan wetenschappelijk onderzoek. Gesteund door hun ervaringen ontwikkelen de jongeren klimaatcampagnes in eigen land of starten ze een duurzame onderneming.

In het eerste jaar (2006) doen Nederland en Engeland mee. Het jaar daarop sluiten Ierland en Duitsland zich aan. In het laatste jaar zijn ook Portugal, Spanje, Frankrijk, Zweden en Denemarken van de partij.

In 2007 en 2008 vindt het vierde International Polar Year (IPY) plaats. Het is precies 50 jaar geleden dat het vorige IPY werd georganiseerd. Het eerste IPY vond 125 jaar eerder plaats. Het Internationale Pooljaar moet een nieuwe impuls geven aan internationaal gecoördineerd wetenschappelijk onderzoek van de poolgebieden.

Meer dan 60 landen nemen eraan deel. In Nederland wordt het Internationale Pooljaar ondersteund door de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) en de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW).

Het Pooljaar heeft behalve de coördinatie en intensivering van onderzoek ook tot doel om een breed publiek in de poolgebieden te interesseren. Dit ligt me na aan het hart en ik aanvaard dan ook de uitnodiging om voor het primair onderwijs een educatief programma te bedenken en op te zetten. Het platform 'www.keepitcool.org' biedt behalve veel achtergrondinformatie ook de mogelijkheid om zelf werkstukken te maken en online te publiceren. Daarnaast zijn er activiteiten waarbij scholieren musea bezoeken en poolonderzoekers op scholen doceren.

In 2007 werk ik samen met de Universiteit van Utrecht. We winnen de Academische Jaarprijs met het onderwijsproject 'Expeditie Broeikaswereld'. We delen de inzichten van paleoklimaatonderzoek in het voortgezet onderwijs aan de hand van een DVD, een themawebsite en een prijsvraag. Teleac koopt de mediaproductie aan voor meerjarig gebruik. Ik ben "educatief-presentator" en begeleid later ook de reis waarbij twee prijswinnende scholieren Spitsbergen bezoeken voor een veldmissie.

Datzelfde jaar werk ik tevens mee aan 'Noordpool FM'. De sympathieke 3FM DJ Michiel Veenstra kwalificeert zich als extra deelnemer van het 'Ben & Jerry's Climate Change College'. Maandenlang informeert hij zijn luisteraars over het belang om energiegebruik terug te dringen. Daarbij zet hij ze ook aan tot concrete acties. Het zal een van Nederlands meest succesvolle activeringscampagnes worden op dit thema. Als sluitstuk van dit bijzondere project zendt hij zijn programma een week lang uit vanaf Spitsbergen en uiteindelijk ook vanaf het pakijns op minder dan 100 kilometer afstand vanaf de Noordpool!

Samen met compagnon Michel Schuurman richt ik dit jaar het bedrijf '*icentials*' op. Sinds 2005 heeft Michel voor mij gewerkt en ik ben onder de indruk van zijn capaciteiten. We werken als consultants vooral binnen bedrijven aan het vormgeven van duurzaamheidsbeleid en het daarbij betrekken van werknemers.

In 2008 ben ik expeditieleider en woordvoerder namens het Wereld Natuur Fonds tijdens de KRO televisieproductie 'Surviving Nature – Ijsberen en Inuit'. Samen met Hanna Verboom, Daniel Boissevain, Michael Boogerd en Mirella van Markus reizen we naar Arctisch Canada waar we in korte tijd zes afleveringen maken.

Vanuit icentials organiseren we voor het WWF een verkorte variant van het Climate Change College. Tijdens de zogenaamde 'Voyage for the Future' verzorgen we een inspirerend leerprogramma op een boot in de wateren rond Spitsbergen. Aan boord bevinden zich 18 jonge volwassenen uit negen verschillende landen. Met dit programma heeft WWF toegang gekregen tot een frisse groep creatieve en onconventionele denkers die een jaar later zullen helpen bij het campagnevoeren rondom de klimaattop in Kopenhagen. Ten tijde van die klimaattop zal ik overigens een van de woordvoerders zijn van 'Beat the Heat': de campagne van samenwerkende maatschappelijke organisaties in Nederland.

Samen met goede vriend Marcel Knotter maak ik in april 2009 een expeditie op het in Nunavut gelegen Baffin Island (Arctisch Canada). Op ski's trekken we vanuit het Inuit-dorp Qikiqtarjuaq over de bevroren fjorden en door het 'Auyuittuq National Park' naar het vissersdorp Pangnirtung. De expeditie betalen we uit eigen middelen en richten ons volledig op het avontuur in een spectaculair mooie omgeving. Na het keiharde werken in de voorafgaande jaren blijkt het een goede manier om voeling te houden met mijn oorspronkelijke passie voor het gebied.

In 2010 krijg ik de kans om, net zoals in 2004, een groep te gidsen tijdens een zogenaamde 'Last Degree'. We vliegen met de Russen mee naar een drijvende poolbasis nabij de Geografische Noordpool. We worden daar op een breedtegraad afstand, ruim 110 kilometer, van de Noordpool op het ijs afgezet. De natuurkrachten zijn ons de baas. Nauwelijks drie dagen onderweg worden we geconfronteerd met een ijsdrift die ons permanent van de Noordpool af zal laten drijven. Die week bereikt geen van de aanwezige Last Degree expedities de fel begeerde eindbestemming. Toch is het voor ons allemaal een onvergetelijke ervaring.

Met zijn deelname aan deze expeditie werft Tjalling Halbertsma fondsen voor het Wereld Natuur Fonds. We starten daarmee begin 2011 een nieuw programma onder de naam 'Cold Facts'. Het programma stimuleert dataverzameling door niet-wetenschappers in het poolgebied en een op feiten gebaseerde communicatie over klimaatverandering. Hiertoe ontwikkelt het programma onder andere speciale instrumenten en protocollen. Cold Facts werkt in nauwe samenwerking met de 'Energy Club' van de TU Delft aan een nieuwe generatie ultralichte automatische weerstations. Ook wordt er een elektromagnetisch instrument aangeschaft waarmee de dikte van het zeeijs gemeten kan worden. Vanaf 2012 zullen de instrumenten en protocollen in gebruik worden genomen door poolreizigers.

Vanaf eind 2009 werken Philip de Roo en ik al in stilte aan een gezamenlijk initiatief wat uiteindelijk, in mei 2011, ten uitvoer wordt gebracht. Met 'Missie Sila' brengen we verschillende Nederlandse belanghebbenden en experts in Groenland bij elkaar. De missie heeft tot doel om de dialoog te bevorderen over het kwetsbare poolgebied dat tevens grote economische waarde heeft. *Meer informatie: Missie Sila, pag. 48*

- 1993 Eerste poolexpeditie in Noord-Canada.
- 1996 Magnetische Noordpool
- 1997 Geografische Noordpool op ski's
- 1998 Archeologische expeditie in Chachapoyas / Peru
- 1999 Voettocht door de Gibson Woestijn, Australië
- 2000 Initiator Xpedition Cool (jongerenexpeditie Antarctica)
- 2000-1 Geografische Zuidpool op ski's (heen en terug)
- 2002 Presentator en expeditieleider 'Missie Antarctica' (WNF/ NCRV)
- 2004 Expeditieleider 'Last Degree' (laatste breedtegraad naar Geografische Noordpool)
- 2005 Expeditieleider internationale klimaatexpeditie 'Pole Track'
- 2005-8 Initiator en expeditieleider 'Ben & Jerry's Climate Change College'
(met veldmissies in Groenland, Spitsbergen, Alaska en op de Geografische Noordpool)
- 2006-8 Initiator en expeditieleider 'Klimaatreporters'. In beeld brengen van veldwerk goede doelen van de HIER klimaatcampagne (Nepal, Nicaragua, Zuid-Afrika)
- 2007 Bedenker 'Keep it Cool', onderwijsplatform in kader van Internationaal Pooljaar
- 2007 Mede-organisator Noordpool FM, 3FM DJ Michiel Veenstra zend live uit vanaf de Noordpool.
- 2007 Teamlid en presentator 'Expeditie Broeikaswereld'; winnaar Academische Jaarprijs (Universiteit Utrecht)
- 2007 Medeoprichter 'icentials bv', adviesbureau op het gebied van duurzaamheid
- 2008 'Voyage for the Future' (internationaal leerprogramma WWF op Spitsbergen)

-
- 2008 Presentator en expeditieleider 'Surviving Nature' (WNF / KRO)
- 2009 Baffin Island ski-expeditie (Qikiqtarjuaq – Pangnirtung).
- 2009 Woordvoerder 'Beat the Heat', samenwerkende coalitie van maatschappelijke organisaties rondom de klimaatop in Kopenhagen
- 2010 Expeditieleider 'Last Degree' (laatste breedtegraad naar Geografische Noordpool)
- 2011 Mede-initiatiefnemer en organisator 'Missie Sila'
- 2011 Directeur 'Cold Facts', platform voor polair onderzoek en communicatie over klimaatverandering

